m

, cum

re, & Corpus

ns, cum

Evang.

In Fest. Epiph.

com. Ep.

seque-

com.

27 Sab

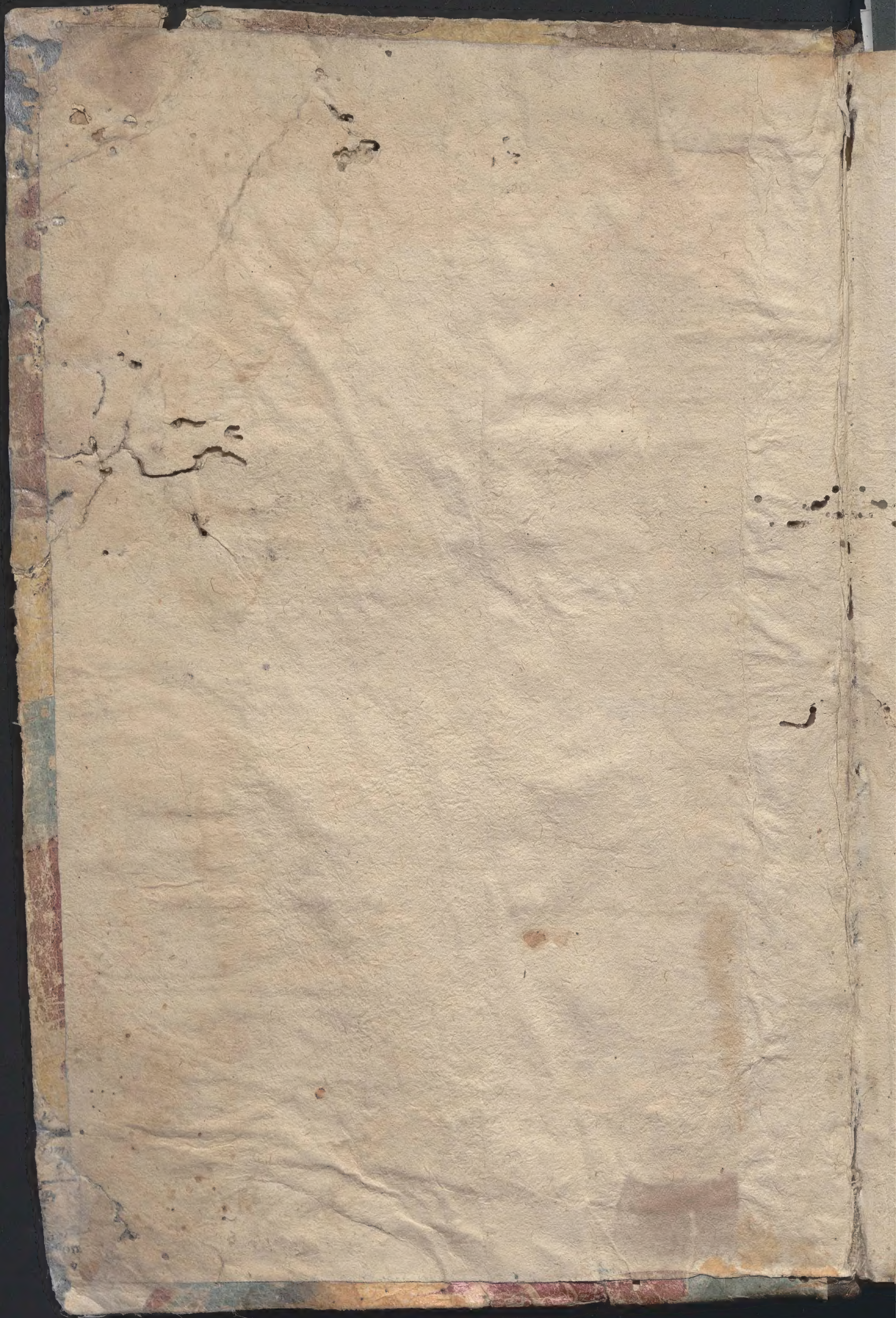

[redacted]

10 / 15 0 / 15

10

50

50

Angefangen und nicht fortgesetzt

IMMORTALITAS DIVI FRANCISCI

à monumento in Theatrum

DEDUCTA.

CELSISSIMO autem TRIBUNALI REGNI.

Quod à Sacris ejusdem Divi Solemniis
Sua felicissimè auspicatur judicia

INTIMIS VOTIS

EXOPTATA

A Perillustri Juventute Scholastica Collegii Petricoviensis Societatis JESU.

Anno, quô Immortalis factus est Mortalis DEUS
1721.

CALISSII,
Typis Collegii Karnkoviani Societatis JESU.

IN

INAVITUM STEMMA

ILLUSTRISSIMI COMITIS

Sidereîs deprompta ſagitta pharetris *Sarb:*

Sunt in honore ſagittæ *Ovid:*

Teloq; animus præſtantior omni *Idem.*

Sume fidem & pharetram fies manifeſtus Apollo *Idem.*

Inſignes jaculô, brevibusq; ſagittis

Vna Magnanimi Genus inſuperabile bellô *Heſiod.*

ILLUSTRISSIMO
Ac
EXCELLENTISSIMO
DOMINO,
D. GEORGIO
FELICIANO
COMITI
in Lechovvice
SAPIEHA.
TRIBUNALIS REGNI.
VICE-MARESCHALCO,
CAPITANEO Vilkovienſi,
Majorum Gloriæ immortalis & Virtutum Hæredi

Mecænati Amplisſimo.

Vidquid hic conſpexeris ſive audieris, Comes VICE-MARESCHALCE Illuſtriſſime Excellentiſſime, SAPIEHANÆ, *hoc eſt Tuæ, theatrum Gloriæ crede. Alienis pauliſper umbris temperabo fulgorem, ne Domûs Tuæ ſerenitate inducta veluti Phœbeo curru detento, incendium ſpectator pertimeſcat: cæterum Tua, perſonato ſub vultu, tanquam nube contectus Titan, majeſtas latebit. Primus immortalitatis monumento* FRANCISCUS ASSISIUS Illuſtriſſimum Genitorem Tuum FRANCISCUM SAPIEHA Præfectum ſtabuli M. D. L. *adumbrabit: Virum pariter ſupra mortales evectum:*

 cujus

cujus ſi pietatem in ſuperos expendo? Numa: ſi heroicam virtutem? Hector. Quidquid egit, egit autem innumera, æternitatis coronat annulus: dignus, quem Divorum faſti recenſeant, Muſæ prædicent. Ita Regium Præfectus direxit ſtabulum, ut Pompeii ac Julii elephantis, Antonii Leonibus, Heliogabali tigridibus, Aureliani cervis; Seſoſtris ſubjugatis Regibus, Capitolium majeſtas Polona ingredi videretur. Inſcripſit quoq; Viennenſibus laureis immortale Nomen Victor ut etiam triumphet fata: & triumphat feliciſſimè. Citra fabuloſam Metempſichoſim vivit in Te, quemq; ſpiras Martem, fatetur ſuum: quotquot in vultu, ubi ſedem Fortuna Orbis poſuit, ſublucent ſanguinis guttæ, adorandam Patris faciem repræſentant.

Senatum quoq; in Theatrum deduco, ſed quem omni exceptione major, Illuſtriſſimus LEO SAPIEHA Palatinus Vilnenſis, Supremus exercituum Imperator; Duces, RADIVILII, KORIBVTII, SANGVSCII, LVBOMIRSCII. Proceres, POTOCCII, RADOMICCII, SIENIAVII, WIELOPOLSCII, BRANICCII, TARŁONES, CHODKIEVICII, KOPCII, LIPSCII, Omnes utiq; cognato ſanguine Tui, occupabunt. Pantheon profectò Senatus! quem tot, & tanta Numina conſecrant. [illegible]pum etiam non plura primæ magnitudinis illuſtrant ſidera, quàm Illuſtriſſimam Domum Tuam ceræ accendunt. Poteſtis SAPIEHÆ Illuſtriſſimi Tyrum dotare muricibus: concatenatis annulis cum Xerxe vincire Helleſpontum: ſcipionibus fulcire orbem. Conſecrabit & bellatricem aquilam Veſtro Marti FRANCISCVS, (Illuſtriſſimum Genitorem Tuum, COMES Excellentiſſime dixiſſe debueram) Veſtro inquam Marti; cujus ferro coacta toties Polono parere ſceptro Moſcua, domitus Leo Sveticus, tumultus ſcytharum coërciti, Regni, & Magni Ducatûs limites ampliati. Circumferimini, quà latè patet univerſus Orbis SAPIEHÆ Fortiſſimi. Enarrat Auſtria Viennæ Liberatores, ſeptemtrio Caſtrorum & urbium everſores, Oriens ſui victores, Heróas meridies. Nulla in Regno laurea, quæ Veſtrum non coronet verticem rara Ducalis clava, quam SAPIEHANA non rotet manus. Palmis etiam plantaretis ſylvas, Civicis, caſtrenſibus, Triumphalibusq; vittis Capitolium facilè opprimeretis. Vilnenſes Samogitiæ, aliaſve ſexcentas non recenſeo Infulas, Concilium faciunt. Celſiſſimum demum Tribunal Juſtitiæ producet: ZAMOYSCII nimirum in Regno, Tui Proavi Illuſtriſſimi LEONIS SAPIEHA in M. Ducatu inventum. LEO hic! Princeps facilè ſive nomen examino, ſive merita, cui ne ſua deeſſet corona, toto STEPHANO Rege Coronatus. Cancellarium geſſit annulum, ac Epheſtio Alexandri: clavam Ductor, ac Hercules: Vilnenſem purpuram Palatinus, ac Conſus: ſceptrum rotare dignus, & Orbem aureum. Piſcatoris quoq; annulo, Græco-Ruſſorum unionem Orator Regius ad Breſtenſe Concilium, inſeruit, & ipſe gemma. Quidquid demum æquitatis in legibus, juſtitiæ in decretis, ſanctitatis in Areopagis,

incor-

incorruptionis in judicibus; ceu Lacedæmones Lycurgo, Soloni Athenienses: LEONIS SAPIEHÆ *ingenio Lithvani debetis. Primus hic Vestri Areopagi Author & Scipio Primus. Primus docuit, quo fomite sub cælo rigido foveretur Astræa, quâ solertia, Themidi Eques Litavicus militaret. Tanti Proavi teris Vestigia & Magnificos mores induis* COMES VICE-MARESCHALCE Illustrissime. *Vilnæ ac Minscii agebas Scipionem! ubiq; sanctum & incorruptum. Decernebas! Themidis sancitum, & sanctum erat: Sententiam ferebas! Justitiæ Numinis oraculum credebatur. In summa dico omnia, simul tamen per apices. Magnitudinem Tui Nominis, Cognata Regibus, Principibus, Ducibus, Proceribusve Prosapia annotavit sceptro: Mars triumphator, gloriosis insculpsit tropbæis: Augustissimus Honor amplissimo tinxit ostro: Justitia donavit fastis; nos æternitate metimur. Vive annos felicissimos* COMES FELICIANE, VICE-MARESCHALCE Illustrissime CAPITANEE Excellentissime, *cui vel ipsa* Illustrissimæ Purpuratis de RADOMICCIIS CONSORTIS TUÆ CATHARINÆ *rota, fortunata vehit secula. Vivite uterq; quamdiu* [illegible]*mus, & Nestorem superabitis.* SAPIEHANO (*tanquam suæ Sapientiæ*) *Nomini*

Devinctissima

Iuventus Scholastica
Collegii Wierzboviani
Societatis JESU.

ARGUMENTUM.

Mbriam in Poloniam Aſſiſium Petricoviam Tribunalis Regni Sedem; Tumulum in theatrum deduco. Legimus Divorum nonnullos incorruptionis dotatos privilegiô, ſed ſimul eoſdem glorioſis decumbere ſepulchris, Angelicæ tubæ clangore excitandos, novimus. Cum verò Seraphicus Minorum Fundator & incorruptus manet, & ſtat rectus in tumulo, nullâ artis suffultus induſtriâ: vivum inter mortuos diceres, niſi illatam Cælo, credas animam. *Paolitti & Faſti Ordinis Minorum.*

UMbria do Polſki, Aſſyż do Piotrkowa koronnego Trybunału Stolicy, Grob ná Teatrum wyprowadzam. Czytamy że niektorzy z Swiętych, nieskáżytelnośći ćiáłá po śmierći, udárowáni przywileiem, ále też że w ſwoich chwálebnych ſpoczywáią grobách, ktorych Anielſkey głos traby ma wzbudźić, wiemy. Seráficzny záś Fránciſzek i nieſkáżony zoſtáie, i ſtoi w grobie żadna ludźkiego kunſztu nie wſpárty ręka. Rzekłbyś że z ſama wſkrzeſſony śmierćia żyie; gdyby nie wiárá, że duſſá w niebie.

ANTIPROLOGUS

ÆTernitatis Genius inſigne ſuum circulum transformat in arcum, cui armando quærit ſagittam. Ergo adit Chironem, ſed quia ipſius tela & lethalia & fragilia diſplicent, Domitiani ſagittas reſpuit, quia & leves & imbelles, utpotè muſcarum domitoris. Alexandri pariter ſagittæ mandantur tenebris, quia & ſtellarum Cæli, & Principis luminum oculi expugnatrices. Itaq; Juſtitia Tribunalis Regni, Marte ferream, virtute, honore, ac fortunâ auream SAPIEHANAM porrigit Sagittam, hanc æternitatis Genius ſuo adaptat nervo, & immortalitatis monumento appendit.

GEniuſz wiecznośći ſwoy cyrkut ná łuk przerabia, i ſpoſobney do niego ſzuka ſtrzáły, ále że u Chironá ſłabe i iádowite, u Domicyaná lekkie i nad muchami tylko triumfuiace, u Alexandrá Wielkiego, z niebem i okiem krolewſkim woiuiace, dla tego odrzucone. Więc w Marſie żelázna, w cnoćie, honorze, fortunie, złota od ſpráwiedliwośći SAPIEZYNSKA *bierze ſtrzáłę, kto rado ſwoiey przyaptowawſzy ćienćiwy, przy nieśmiertelnośći monumenćie záwieſſa.*

PROLOGUS
Seriem tractandæ rei proponit.
PROTHASIS.

ATheniensẽs & Persæ in armis erant; in Marathonianum campum utraq; pars deduxit cohortes: ubi Callimachus Atheniensis Heros fecit fortiter & cæsus, nontamen occubuit, sed immotus post mortem stetit, talisq; inter cadavera inventus. *Thesaurus.*

MIedzy Ateńczykami i Persámi woyná byłá: sprowádzone z obu stron woyská ná Máratońskie polá: tám Callimákhus Ateński káwáler mocno stawał, i lubo zábity nie poległ, ále stoiący umárł, i táki miedzy trupámiználeźiony.

SCENA 1ma.

MArs gladiô mundum dividit, sectæ orbis partes fiunt tympana, quæ manubriô gladii pulsat.

MArs mieczem świát rośćina, rośćięte świátá częśći kotłami się woiennymi stáia, w ktore rękoieśćia do woyny biie-

SCENA 2da.

HOc Martis sonitu excitati Atheniensium & Xerxis exercitus confluunt, bellumq; committunt.

TYm Mársá głosem pobudzone Ateńczykow, i Xerxesowe woyská stáczaiá bitwę.

SCENA 3tiæ

PAter Callimachi accepit nuntium de victoriâ Atheniensium, simulq; de morte filii.

OCiec Kallimáchá odbiera nowinę o zwyćięstwie Ateńczykow, i o śmierći swoiego syná.

SCENA 4ta.

PAter Callimachi arenam conflictûs ingreditur, inter cæsos quærit filium, stantem offendit varios exercet affectus. Athenas ad funus invitat.

OCiec Kallimácha náplac woienny idźie, miedzy zábitemi szuká syná, nástoiacego natrafia, rożne wyraża affekty. Aten na pogrzeb záprasza.

SCENA 5ta.

Funus celebratur Callimachi Heròum ritu.

Káwálerski pogrzeb Kállimáchá odpráwuie się.

JNTERMEDIUM.

APODOSIS.

Sanctum Franciſcum ſtantem in Mauſoleo repræſentat, & celebrat.

SCENA 1ma.

CAdit cum ſuo trophæo Callimachus, Mauſoleum Divi Franciſci tali arte conſurgit Quatuor Columnæ molem univerſam ſuſtentant: Primæ anterioris Columnæ baſim occupat Boleslaus Pudicus Poloniarum Princeps tenens bullam Canonizationis Sancti Stanislai Ep: Cracov: per ſuos Legatos Aſſiſii impetratæ & factæ in templo S. Franciſci ab JNNOCENTIO IV. Secundæ Columnæ anterioris baſim poſſidet Mars SAPIEHANUS tenens vexillum, Aſſiſii Cælitus lapſum ſub tempus Canonizationis S. Stanislai, quod tulit Lanciciam Ven. P. Miniſter Generalis Ord. Min. ubi tunc Synodus Provincialis agebatur., prout refert Damajałowicz in Vitis Epiſc: Vlad: indeq; Sacra Solennia Divi Franciſci in Majori Polonia cæpta. Summitatem Columnarum tenet epigraphe: *ſolaq; non nôrunt hæc monimenta mori Mart: l. 10.* Verticem ſepulchri tegit Aquila Polona, cui inſidet Tribunalis Regni Juſtitia cum Conſtitutione Regni de inchoandis Judiciis Tribunalitiis Feria 2da poſt S. Franciſci In medio Columnarum Statua S. Franciſci Latera monumenti vallant mausolea Epiſ. Cracovienſ.. Unde oritur.

KAllimachus z ſwoim troteum upada. Mauzol S. Franciſzká powſtáie. Ná czterech kolumnach wſzytká wſpiera ſię ſtrukturá, ná pierwßey kolumny poſtumenćie ſtoi Bolesław wſtydliwy bullę Kánonizácyi S. Stániſłáwá Biſkupá Krákowſkiego przez ſwego poſłá w Aſsyżu uproßoney, i uczynioney w Kościele S. Fránciſzká od JNNOCENCYUSZA czwartego. Ná drugiey kolumny poſtumenćie Márs SAPIEZYNSKI Chorągiew, ktora z niebá ſpádłá do Aſsyżá pod czás Kánonizácyi S. Stániſłáwá, tę potym Przew. Generał Miniſter Ordinis Minorum przynioſł do Lęczycy, kędy ſię odpráwował Synod Prowincyálny, dla czego Swięto S. Fránciſzká po wielkiey Polſzcze támże uchwalone táko ſwiádczy Dámajáłowicz in Vit. Epiſ. Vlad: *Ná fácyaćie inſkrypcya* ſolaq; non nôrunt hæc monimenta mori Mart. *Wierzch Grobu pokrywa Orzeł Polſki, ná ktorym ſpráwiedliwość Koronnego Trybunáłu, trzymáiąc Konſtitucyą o záczynániu Trybunálſkich Sądow w Poniedźiáłek pierwſzy po S. Fránciſzku Miedzy kolumnámi Státua S. Fránciſzká, boki Grobu otaczáią Mauzoły Biſkupow Krákowſkich. z kąd wynika.*

SCENA 2da

JNnocentius 4tus Summus Pontifex Rom. inviſit. Sepulchrum S. Franciſci, Panegyrim Divo, Cardinalis dicit.

Jnnocenciuſz czwarty náwiedza Grob S. Fránciſzká, Pánegiryk Swiętemu Kárdynał peroruie.

SCE-

S C E N A 3tia.

LEgatus à Boleslao Pudico Poloniarum Principe Assisium venit ad Innocentium 4tum, Canonizationem S. Stánislai postulat.

POset wielki od Bolesława wstydliwego, Polskiego Xiażęćiá do Innocencyuszá czwartego o kanonizacya S. Stanisława prośi.

S C E N A 4ta.

ULtima sessio instituitur, ubi Reinholdus Ostiensis Cardinalis ope Divi Stanislai sanatus urget Canonizationem, & deciditur.

NA ostatniey sessyi zasiada Innocencyusz, gdźie Reinholdus Ostienski Kardynał cudownie uzdrowiony od S. Stanisława popiera kanonizacya.

S C E N A 5ta.

SOlennitas Canonizationis peragitur & vexillum demittitur cælô

Odprawuie się uroczystość Kanonizacyi S. Stanisława, chorągiew spuszczona z Nieba.

S C E N A 6ta.

PRovincialis Synodus tractatur Lanciciæ, huc Ven. Generalis Minister, Ord. Minor. defert vexillum, de quo supra. Concilium Sacra solennia per majorem Poloniam decernit. SAPIEHANO Marti vexillum confert.

PRowincyalny Synod w Łęczycy: tam pomieniona wzwyż chorągiew Generał Minister Zakonu Minorum oddaie. Synod uroczystość Swiętego Franciszká w Wielkiey Polszcze stanowi. SAPIEZINSKIEMU Marsowi chorągiew posyła.

S C E N A 7ma.

LEgatus ad trophæa & busta SAPIEHANA Heroas celebrat Illustrissimos ac Invictissimos BOGDANUM SAPIEHA Palat. Minscen. Victorem felicissimum, PAULUM SAPIEHA Palat. Polocen Strenuissimum Bellatorem, ANDREAM SAPIEHA Palat. Novogrod, 24. millium Moschorum & Scytharum domitorem. JOANNEM SAPIEHA, qui cum Duce Chotkiewicz in latum & longum ferrô penetravit Moscuam, LVCAM SAPIEHA Moschovitici Exercitûs fulmen, PAVLVM SAPIEHA Procancellarium M. D. L. Smolenscii cum Vladislao 4to. liberatorem. CHRISTOPHORVM SAPIEHA Palat Mscisław. sui ævi Hectorem. Deodatum ALEXANDRVM SAPIEHA Ponti Ducis vetici victorem, LEONEM SAPIEHA Cancell: M. D. L. Palat Vilnen. Supremum Ducem Exercitûs Herculem alterum. FRANCISCVM SA-

SAPIEHA Præf. Stabuli M. D. L. Viennenſibus Laureis ornatum. JOANNEM SAPIEHA Capit. Bobruſcen: GEORGIVM FELICIANVM Comitem in LEHOWICE SAPIEHA Capit. Vilkov. JOSEPHVM SAPIEHA Theſaur. M. D. L. GEORGIVM SAPIEHA Dapiferum M.D.L. CAISMIRVM SAPIEHA Mareſchalcum M.D.L. *ALEXANDRVM SAPIEHA* Notarium M. D. L. Sexcentosq; alios, quibus juventus applaudit ſaltu ſagittario.

POſeł przy oddawaniu Chorągwi wychwala Heroiczne Dzieła, Zwycięstwa, Rycerzow SAPIEHOW, ktorym młodź Indyiſka z Strzał applauduie ſkokiem.

SCENA 8va.

STephanus Bathorius Poloniarum Rex tractat Comitia, Tribunal Regni ſtatuit, & inchoari à ſolemniis S. Franciſci decernit.

STefan Batory Krol Polſki Seym ſprawuie, kędy Trybunał Koronny ſtanowi, i zaczynać gò od S. Franciſzka uchwala.

SCENA 9na.

IVſtitia Illuſtriſſimæ Domui SAPIEHANÆ ſua inſignia dedicat, ubi Illuſtriſſimum LEONEM SAPIEHA M.D.L. Cancellarium, Areopagi in M. D. L. authorem, ac legum Reformatorem Encomiis celebrat.

SPrawiedliwość J.W. Domowi SAPIEZYNSKIEMU ſwoie oddaie inſignia, y J. W. LEONA SAPIEHE W.X.L. Kanclerza &c. Trybunału w Xięstwie Autora, y Statutow Reformatora wychwala.

SCENA 10ma.

POlonia & Lithvania erigit Columnas ponè Mauſoleum S. Franciſci tanquam immortalitatis monumentum. Primam Celſiſſimo Tribunali Regni Anni 1721. alteram Celſiſſimo Tribunali M. D. L quam Illuſtriſſimorum Palatini Vilnenſis & *Breſtenſis*, Mareſchalci M. D. L Capitanei Vilkov. Sexcentorumq; SAPIEHARVM ejusdem Tribunalis Scipionum inſignibus coronat.

POlſka y W. X. L. wyſtawia kolumny znak nieśmiertelnośći przy Grobie S. Francißká, pierwßa J. O. Trybunałowi koronnému, drugą J. O. Trybunałowi W. X. L. ktora J. W. Woiewody Wileńſkiego, Brzeſkiego, Marßałka W. X. L. Staroſty Wilkowſkiego, y tyśiąc inßych SAPIEHOW pomienionego Trybunału Marßałkow Herbami koronnie.

SCENA

SCENA 1ma.

EIdem immortalitati applaudit Eloquentia, dum ex avita Illustrissimi VICE-MARESCHALCI Sagitta, ac gladiô supra galeam positô, necnon ex rota CATHARINÆ Illustrissimæ de RADOMICCIIS Consortis suæ centum decem annos computat & apprecatur.

EPILOGUS.

Eadem Eloquentia Scenam concludit & immortale Nomen prædicat.

A. M. D. G. J. V. D. M. H. D. O. C.

Lect. 1. Noct. *de* ...
fer. *Duæ Miss.* C. ...
com. præc. & fer.

M A J U S.

17 Sabb. Monicæ Vid. &c. Vefp. de fequ. com. Domin. & præced.

18 Domin. 5. poft Pafch. Erici Reg. Mart. dupl. 9. lect. & com. Domin. CR. Credo dic. Vefp. Cap. de fequ. com. præc. item Domin. & S. ... ent. Virg.

J U N I U S.

19 v. Octava SS. Corporis Chr. In Vefp. com. fequ. & S. Silverij P. M.

20 vj. Æfchili Ep. Mart. dupl. (*fuit 12. huius*) 9. lect. & com. S. Mart. CR. In Vefp. com. fequ.

21 Sabb. Ubaldi Ep. Conf. femid. (*fuit 16. Maÿ*) ℣. *in hym mut.* CA. Vefp. *ut in ordinar.*

22 Domin. 3. Dedicat. &c. In Vefp. com. Domin. & fequ.

23 ij. *Extra Crac. Vigilia*, Venantij Mart. femid. (*fuit 18. Maÿ*) 9. lect. & com. Vigil. *Duæ Miss.* CR. & Viol. Vefp. de fequ. *fine comm.*

J U L I U S.

6 Domin. 5. in. 5. poft Pent. Octava SS. Apoft. In Vefp. com. ... com. Dom. & fequ.

7 ij. ... *Crac.* Vena... Venantij Mart. femid. (*fuit 18. Maÿ*) CR. Vefp. à Cap. à Cap. de fequ. com. præc. *Extra Crac.* Mariæ Mariæ Magd. de Paz. Virg. femid. (*fuit 25. Maÿ.*) CA. ... CA. Vefp. *ut fupra.*

iv. ... *Crac.* Mariæ Magiæ Magd. de Paz. Virg. femid. ... *25. Maÿ.*) ... CA. Vefp. ... Cap. ...

SS. Mart. ...